

Glas Gorenjske

GLASILLO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO
LETNO XII., ŠT. 95 — CENA 10 DIN

KRANJ, 7. DECEMBRA 1959

VOLITVE VODSTEV OSNOVNIH ORGANIZACIJ SZDL

Potrjena enotnost

Volitve so bile splošna manifestacija delovnih ljudi za uresničevanje socialističnih načel

Kranj, 6. decembra.

Po večmesečnih pripravah in občnih zborih osnovnih organizacij Socialistične zvezde delovnega ljudstva, so bile danes volitve v vodstvu teh organizacij. Prav to, kar je pokazala že vsa predvolilna dejavnost, so današnje volitve še bolj potrdile, in sicer da so delovni ljudje povsod enotni in splošnih vprašanjih naših skupnosti naporov za boljšo prihodnost, v vprašanjih utrjevanja komunalnega sistema, v vprašanjih socialistične graditve dežele. To so dames pokazali mladi in stare, množični prihod na volišča, splošno razpoloženje ljudi in končno sama udeležba. Letošnja udeležba je še toliko pomembnejša, ker smo to pot prvič volili organe SZDL na posebnih, splošnih volitvah. Prej smo te volitve, dasi tajno, z glasovnicami, opravljali na občnih zборih. Zato so letošnje volitve izrazito merilo politične zavesti oziroma opredeljenosti naših ljudi. Z veliko udeležbo, ki je v dopoldanskih urah domala v vseh občinah presegla 80 %, so člani SZDL dokazali da bodo še vztrajneje hodili po začetni poti.

KRANJ —

V MLAJIH IN ZASTAVAH
V Kranju in okoliških delavskih naseljih je že ob prvem jutranjem svetu zaživel. V središču mesta v Naklem so že pred osmo uro množično prihajali na volišča. Zna-

prihajali na volišča mladi, pravkar sprejeti člani. Kar 97 so jih sprejeli na zadnjih občnih zborih.

Na volišču v Zadružnem domu v Naklem so že pred osmo uro množično prihajali na volišča. Zna-

JESENICE — NA PLANINI
NAJLEPŠE VOLIŠČE

Na Jesenicah se je današnji dan začel kot običajno vsako nedeljo. Jutro je bilo sicer mirno, v zraku pa je zaudarjalo po snegu. Nastavljalo je v Jaravkah in Mežakliji. Delavci, ki so zapustili ob 6. uri Zelezarno, so že skoraj izpraznili ulice, toda mnogi so se zadržali pred volišči in počakali, da so se odprla. Najprej so opravili svojo dolžnost do organizacije SZDL in glasovali za nadaljnji razvoj naše skupnosti, potem so šli še počivati. Med prvimi, ki so prišli na volišča, so bile tudi gospodinje, da so potemlahko mirno skrbale za družino in kosišo. Tako je bilo že ob 7. uri na voliščih povsod živahno. Na volišču v Gospodarskemu domu na Jesenicah je ob 7.15 ure volilo že 77 volivcev od 531. Poddobno je bilo na drugih voliščih, ki smo jih obiskali. Zadržali smo se na Občinskem odboru SZDL, kjer se je zbral volilni štab. S predsednikom Občinskega odbora SZDL Ivkom Saksidom smo se zpletli v razgovor, seveda o volitvah. Povedal nam je, da je vse dobro pripravljeno in da imajo skupaj 45 volišč. Med 379 kandidatih je 124 žena kar je zelo razveseljivo. Dejal je da je med kandidatih tudi veliko mladih. Tudi volišča so lepo pripravljena in okrašena. Tov. Ivo je omenil volišče v Planini pod Golico kot najlepše. Stane Rev pa je dodal, da je tudi na Poljanah lepo. »Na splošno so vsa volišča lepo okražena,« je pristavil predsednik Občinskega ljudskega odbora Franc Treven.

Medtem pa so že prihajala prva poročila o udeležbi na volitvah in razpoloženju. Ob 8. uri je volilo na Hrušici 32 odstotkov članov, v Kranjski gori 22 odstotkov, Zirovnici 15 odstotkov, na Javoriku 16,5 odstotkov itd.

-k

TRŽIČ — V GOZDU PRVI

100 %

Hladno deževno vreme in mrzle megle, ki so v nedeljo zarana legle nizko nad slavostno okrašeni Tržič, še malo niso skalile svečanega vzdusja volivcev, ki so tega dne pohiteli na volišča, da izberejo vodstvo osnovnih organizacij SZDL.

Na področju tržiške občine je bilo 21 volišč, v samem mestu pa sedem.

Prvi volivci so začeli prihajati na volišča kmalu po 6. uri — predvsem delavci in delavke, nočne izmene tovarum. Zlasti naglo so potekale volitve na volišču v Raynah, pa tudi sicer je bilo tu zelo prijetno vzdušje. Z zastavami in skrinjicijo svojo glasovnico.

Na Kokrici je nekaj po deveti uri že volilo 300 članov od skupno 560 vpisanih. Volivci so čakali v vrsti, da bi prišli do glasovnice. Nekdo je potrežljivo pojasnil, kako je treba zaokroževati imena tistih kandidatov, ki jih želijo voliti.

T Predsednik, na Visokem in v Šenčurju so tekmovali. Seveda ne samo v udeležbi na volitvah. Vendar so imeli to za osnovno. Mladinci, na novo sprejeti člani, so stalno zbirali podatke. Oni so imeli še posebno tekmovanje. Na Visokem so sprejeli kar 19 novih mladih članov. V Šenčurju jih je precej prišlo, ki niso bili na volilnem spisku. Nekateri samo članarine niso bili poravnani in so jih zato brisali iz članstva.

»Nismo vedeli, da smo izpadli,« so zatrjevali. Brž so bili pripravljeni poravnati članarine in so zaprosili za ponoven vpis. Dovolili so jim. Z zadoščenjem so volili.

Na volišču na Zlatem polju so med prvimi volili dijaki, novi člani SZDL. Prvič so prišli na volišča. Zato so to člansko dolžnost opravili skupno in svečano.

Na Okroglem je ob 10. uri volilo že preko 80 odstotkov članov. V Podbrezjah so imeli takrat že 82 odstotkov, v Struževem 63, v Preddvoru 62 odstotkov itd.

parolami okrašeno volišče in jasni obrazci volivcev so zauščali dojem posebne slovensnosti.

Tudi v Domu onemoglih na Gubis so že zarana volili. Tjakaj sta se potrudila dva člana volilne komisije 5. kvarta in s tem prihranila oskrbovancem doma naporno pot v dolino.

Prvo je zaključilo z volitvami volišča v Gozdu. Do 6.20 ure so (Nadaljevanje na 2. strani)

Mladi, ki so prvič volili, so tudi prvi oddali glasove — Z volišča na Zlatem polju pri Kranju

Pred občinskim praznikom v Bohinju

Največ obeta turizem

Pred občinskim praznikom, ki bo 14. decembra, nam je predsednik Občne organizacije SZDL Franc Logar odgovoril na nekatere vprašanja.

»Kateri gospodarski uspehi so bili doseženi v Bohinju v zadnjih letih?«

»Občinski ljudski odbor si je predvsem prizadeval utrditi obstojne gospodarske organizacije, da bi se z večjo delovno storilnostjo povečal narodni dohodek, ki se bo že letos v odnosu na leto 1956 poravnal z 34 %. Največji porast beležimo na področju turizma ter industrije. Dane so vse možnosti, da narodni dohodek v prihodnjem letu še hitreje raste. V zadnjih letih je bilo v Bohinju mnogo zgrajenega. Omenimo naj samo ceste Koprivnik—Gorje, Vresje—Petrov brdo, Bistrica—Ravne ter nekaj kilometrov gozdnih cest na Jelovici. Velika pridoblitev je tudi protiprašna obdelava ceste Bled—Bohinj, katera pa bi bila treba še dokončno obdelati ter dograditi oba mosta preko Save, od katerih je eden že v gradnji.

Pri hotelu Zlatorog je bila dograjena nova restavracija, v hotelu Pod Voglom depandansa s 60 ležišči, ob jezeru kopališče itd.

V Bohinjski Bistrici je bila adaptirana trgovina Savica, dograjen zdravstveni dom in 7 stanovanjskih blokov z 32 stanovanji. Vas Brod je dobila nov vodovod, prav tako tudi Žlan in Studor, medtem ko so pripravljeni vsi elaborati za vodovod in kanalizacijo v Bohinjski Bistrici. Elektrofikiranje so bile vasi Koprivnik, Podjelje, Ravne, Nemški rovt, Žlan, medtem ko elektrarna praznuje leto že 10. obletno obratovanja.«

»Kakšno mesto zavzemajo v vsem gospodarstvu turizem, kmetijstvo in industrija?«

»Turizem predstavlja eno najvažnejših panog gospodarstva. Letos so razen 97 delegatov, ki so zastopali delavske in ljudske univerze, in drugih predstavnikov raznih izobraževalnih zavodov in ustanov, udeležili tudi nekateri vidni politični, javni in kulturni delavci.«

Ijo, da bi v Bohinju ustanovili nekatere nove panoge industrije kot samostojen obrat ali pa v povezavi s kakšnim drugim večjim obratom. Zamišljamo si podjetje, ki naj bi zaposlilo vsaj 120 novih delavcev, od tega polovico ženskih, ki so sedaj še nimajo primernih pogojev za zaposlitev.«

»Poznam nam je načrt turističnega razvoja bohinjske občine. Bi nam lahko povedali, kaj boste gradili v letu 1960 in kaj ste v zvezi s tem že pripravili?«

»V okviru turističnega programa občine bomo v letu 1960 dogradili depandanso hotela Zlatorog, s katero bo pridobljenih 90 novih ležišč. Ta objekt bo dograjen predvidoma do začetka glavne sezone, prav tako bo do pričetka sezone končana že pričeta adaptacija hotela Jezero, s katero bo objekt pridobil nove restavracijske prostore in 40 novih ležišč. Dogradili bomo tudi bencinsko črpalko v Bohinjski Bistrici. Za vse te gradnje so krediti že zagotovljeni.«

Od ostalih gradenj, ki jih predvideva omenjeni program, pa so izdelani elaborati za hotel na Voglu z žičnico, trgovski paviljon v Ukancu, za restavracijo ter trgovski objekt v Stari Fužini.« -on

Ustanovljena je Zveza delavskih ljudskih univerz Slovenije

V četrtek, 3. decembra dopoldne je bilo v dvorani Inštituta za zgodovino delavskih gibanj na Slovenskem v Ljubljani ustanovna skupščina Zveze delavskih ljudskih univerz Slovenije. Skupščine so se razen 97 delegatov, ki so zastopali delavske in ljudske univerze, in drugih predstavnikov raznih izobraževalnih zavodov in ustanov, udeležili tudi nekateri vidni politični, javni in kulturni delavci.

Iz poročil je bilo razvidno, da je bilo v začetku novembra v Sloveniji 63 delavskih in ljudskih univerz in en zavod za izobraževanje odraslih. —

Zveza, ki je nastala na tem ustanovnem občnem zboru, ima pravzaprav dve nalogi: koordinirati sile, ki delajo na področju poslovnega in izvenšolskega izobraževanja, obenem pa stimulirati vse naše organizacije navzrol, da koordinirano delajo z delavskimi in ljudskimi univerzami. Zveza naj postane v prihodnjem važen instrument delavskih in ljudskih univerz na terenu, ki naj usmerja njihovo delo in jim pomaga premagovati najrazličnejše težave.«

Ob tej priložnosti je bil izvoljen 23-članski Svet Zveze, katerega predsednik je postal član CK ZKS Ivo Tavčar.

PO TELEFONU OB 14. URI

KRANJ. Dopoldne so s stodostotno udeležbo (izvzemši opravljeno odsočite) zaključili volitve na Jamniku, v Visokem, Stični vasi, Štefanji gori in v Dvorjah pri Cerkljah.

JESENICE. Ob 12. uri je bila volilna udeležba nad 75 % na področju Plavža, Gozd Martuljka, Rateč in na Hrušici celo 93 odstotna. Iz Rovt, kjer je pričakovati najboljših izidov, pa niso prišla poročila.

RADOVLJICA. Povprečna udeležba na volitvah celotne občine je ob 13. uri 90 %. V Kropi so zabeležili že 99 % udeležbo. Sledita Lesce in Lancovo z 91 %, mesto Radovljica pa 86 % itd.

TRŽIČ. Po volišču v Gozdu, kjer so končali z volitvami zgodaj zjutra, so z stodostotno udeležbo zaključili volitve še v Seničnem ob 11. uri, v Sebenjah ob 11.30 in opoldne tudi v Pristavi. Na posameznih voliščih so opoldne čakali le še enega ali dva volivca.

SKOFJA LOKA. V celotni občini je bila udeležba že ob 13. uri 86 %. Tri volišča na območju Poljan pa so bila že zaključena s 100 odstotno udeležbo.

Na volišču V. kvarta na Ravnh je do 9.30 ure volila polovica članstva

Priprave za nove najemnine v Kranju

Nove odločbe že pred novim letom

Kot je znano, imajo občinski ljudski odbori precej dela s pripravami za uveljavljanje nove stanovanjske politike, ki bo veljala z novim letom. Zlasti precej dela je s popisovanjem stanovanj. Pred izidom novih odločb, a te bi morali stanovalcem izročiti do 10. januarja, morajo točno popisati vse stanovanja, jih razvrstiti po kategorijah, predpisati cone, določiti dobo amortizacije, vrednost točk in podobno.

O tem bo razpravljal Občinski ljudski odbor v Kranju na prihodnji seji, ki je predvidena sredi decembra. Sedanja najvažnejša dejavnost je popis stanovanj. Pri tem obsežnem delu so izdatno pomagale gospodarske in druge organizacije, ki so odstopile potrebne ljudi. Tako se je formalil velik, začasen kolektiv s 60 člani in občinskim štabom. V četrtek, 3. decembra so že imeli prvi seminar o načelih popisovanja. V ponedeljek, 7. decembra bodo imeli drugi seminar, kjer se bodo seznanili z vsemi podrobnostmi pri popisovanju ter prejeli ustrezne obrazce. Potem bodo začeli s popisovanjem. Delo, kot predvidevajo, bo končano v 14 dneh. Podjetja so odstopila za to delo razmeroma dober kader, med njimi ekonomiste, pravnike, tehnike itd. Zato upajo, da bo popisovanje naglo potekalo.

Mesto Kranj (sem sodi tudi Stra-

žiče, Cirče, Primskovo in Stružev) je razdeljeno na 24 popisnih okolišev. Vsak okoliš ima približno 200 stanovanj, kjer bosta na delu po dva popisovalca. Na področju Kranja bodo popisali vse stanovanja, tudi kmečka stanovanjska poslopja oziroma privatne enodružinske hiše. V drugih okoliših krajevnih odborov pa bodo v sedanjem popisu zajeli le stanovanja splošnega ljudskega premoženja, oziroma stanovanja, v katerih stanovalci niso lastniki hiše. Ostale privatne stanovanjske hiše bodo popisovali pozneje.

Cone stanovanj, ki bodo prav tako pomembne pri končni stanovanjski najemnosti, še niso določene. Pripravljeni pa so predlogi. Kranj s prej omenjenimi okoliši, bo v enotni coni. Prevladuje mnenje, da ni bistvene razlike med stanovanji v starem delu Kranja in tistimi na Primskovem, Zlatem polju ali v Stražišču. Naslednja, druga cona bo zajemala vse nizinski predele do Preddvora, Cerkev in Žabnice, medtem ko bo tretja cona zajemala oddaljenejše in teže dostopne vasi, kot na primer Čepule, Jezersko itd.

Po končanem popisu in odlokih, ki jih bo sprejel občinski ljudski odbor, bodo izdajali odločbe. — Upajo, da bo delo končano do novega leta.

-L. C.

Modernizacija in specializacija trgovske mreže

Danes popoldne ob 15. uri bo v Kranju seja Sveta za blogovni promet Okrajnega ljudskega odbora, na kateri bodo razpravljali o planu investicij v trgovini za leto 1960 in o potrditvi investicijskih programov ter imenovali komisijo za sklepanje pogodb za kmetijske pridelke v letu 1960. Problemi trgovine pa bodo v kratkem tudi na dnevnem redu seje Okrajnega ljudskega odbora.

Organizacija trgovine v krajskem okraju še ni urejena. Zato bo treba postopoma prehajati na ožje specializirana, široko razvita trgovska

podjetja, pri čemer bo treba dosegiti vsaj dvojno prekrivanje teritorija (tudi s poseganjem podjetij z ozemljem ene občine ali okraja na drugo). Vzporedno s takšno organizacijo maloprodajnega omrežja je treba spremeniti tudi vlogo v grosističnih podjetij, in sicer tako, da bodo le-ta postal predvsem preskrbavale velikih potrošnikov in maloprodajnega omrežja za tisto blago, ki ga samo ne bo moglo nabavljati v proizvodnji. V ta namen bo Trgovinska zbornica v sodelovanju z občinami izdelala okvirni načrt za specializacijo in organizacijo trgovine v okraju.

Hkrati s krepljivo organizacijo maloprodajnega omrežja je treba v mestih in večjih središčih razvijati koncentracijo prodaje, kar velja zlasti za prodajo industrijskih izdelkov. Zato je treba kar najprej pripraviti načrte za veleblagovnici v Kranju in na Jesenicih, v vseh večjih naseljih pa bo treba zgraditi blagovnike za pro-

dajo celotnega assortimenta živil (potrošniške centre) z istočasno uvedbo najmodernejše prodajne tehnike.

V kmetijstvu je treba še nadalje vse bolj utrjevati vlogo kmetijskih zadrug. Kmetijska posestva pa bodo svojo proizvodnjo usmerila predvsem za zadostitev potreb domačega tržišča in se aktivno lotila neposredne preskrbe mest.

Pri vseh teh nalagah trgovskega omrežja in spriča stalnega zaostanjanja maloprodajnih zmogljivosti za potrebnimi proizvodnje in potrošnje, je potrebno vsa sredstva okraja in občin za finansiranje investicij trgovine, vložiti v izgradnjo in opremo trgovine na drobno. Pri teh investicijah je treba preprečiti vse nadaljnje gradnje in rekonstrukcije, ki ne bodo ustrezale uvajanjem sodobne maloprodajne tehnike. Če pa bodo v prihodnje samim trgovskim organizacijam na razpolago večja sredstva, je

treba zagotoviti koncentracijo letih, da bi na ta način lahko finančirali predvsem tiste objekte, ki so trgovini najbolj potrebni.

Tudi kulturnejši postrežbi potrošnikov bo treba posvetiti več pozornosti. V tem namen je z rekonstrukcijo mlekarne treba zagotoviti vstekleničenje mleka, z rekonstrukcijo klavnic pakiranje mesa, tudi perutnine, ki bo imela vse večji delež pri potrošnji našega prebivalstva itd. Problem v trgovini je tudi kadrovsko vprašanje.

Pred vsemi odgovornimi forumi, predvsem pred Trgovinsko zbornico in občinami, stoji v letu 1960, v katerem bo verjetno izpolnjeno tudi že petletni pespektivni plan trgovine, izdelava novega perspektivnega plana. Spričo preceskih problemov naše maloprodajne in grosistične trgovske mreže bo treba takoj pričeti s temeljitim in podrobni pripravami.

Povsod lepo okrašena volišča

(Nedeljevanje s 1. urami)

vollili 100-odstotno vsi prebivalci vasice — 38 po številu. Največje volišče na Ravnh, ki šteje 700 volilcev, je do 9. ure zabeležilo 337 volilcev. Približno enako udeležbo so zabeležila v tem času tudi ostala volišča širom po tržiški občini.

BLED — TEKMOVANJE V OKRASITVI VOLIŠČ

Nič manj ni v pripravah na volitve zaostajala blejska občina.

V blejski občini so organizirali kar 18 volišč. Do 8. ure zjutraj je vollilo že skoraj na vseh voliščih okoli 35 odstotkov članov. Vse osnovne organizacije SZDL so tekmovalo med seboj, katera je najbolje pripravila volišče. Pet najbolj pripravljenih volišč pa je Občinski odbor SZDL Bled nagrađil.

Tudi tu je bilo po vseh krajih pravo praznično razpoloženje. Volišča so bila primočno in lepo pripravljena. V Podhomu in Zg. Gorjah so po vasi postavili celo vrsto mlajev. Tako tudi tu slabno vreme, saj je vsojih stvarjavič načelo radevalo in nekje je celo natečevalo sneg, ni pokvarilo prazničnega razpoloženja.

RADOVLJICA — KOPARJI SO BILI PRVI NA VOLIŠČU

Ceprav je dež začel padati že okrog 4. ure zjutraj, je bilo v radovljiski občini po vseh krajih pravo praznično razpoloženje.

Volišča so bila primočno in lepo pripravljena. V Podhomu in Zg. Gorjah so po vasi postavili celo vrsto mlajev. Tako tudi tu slabno vreme, saj je vsojih stvarjavič načelo radevalo in nekje je celo natečevalo sneg, ni pokvarilo prazničnega razpoloženja.

Vsi volišča v radovljiski občini so bila izredno lepo okrašena z zelenjem. V Podgori in še nekaterih drugih krajih so postavili visoke mlajev. Osnovne organizacije so tekmovalo med seboj, katera je najbolje pripravila volišče in kje bodo najprej končali z volitvami. V glavnem so že v zgodnjih junijih urah povsod vollili.

SKOFJA LOKA — PODEŽELJE PRED MESTOM

Zastave, plakati in množice ljudi po cestah posebno pred volitvama, v domu Zvezde borcov in v prostorih Občinskega ljudskega odbora v domu Zvezde borcov in v prostorih DPD »Svoboda«, in rahel dež — to je bila značilnost današnjega volilnega razpoloženja v Luki.

Največja gneča je bila na volišču v prostorih Občinskega ljudskega odbora. Stari ženici, ki že slabo vidi, pojasnjuje sin, kako je koliko kandidatov mora obkrožiti. Mlad fant — morda delavec z Motorja — ravnokar spušča volilni listek v skrinjico. Član volilne komisije pojasnjuje skupini mlajših deklef način volitve...

Pred mizo kjer razdeljujejo glasovnice, se vrsti množica ljudi — mlajših in starejših, mož in žena, mladincev in mladih. Na stendi nad njimi, prekruti z zastavo, pa so napisani: »Delavci, kmetje, mladinci! Udeležite se v polnem številu volitev v osnovne organizacije SZDL!«

Srečal sem ga ob 10.30 uri na hodnik škofjeloške gimnazije. Tovariš Dolžan, sekretar Občinskega odbora SZDL Škofja Loka in član občinskega volilnega štaba, je pravkar prišel z obiska volišč v Poljanski dolini. Pojasnil mi je, da imajo v občini 29 volišč, do 10. ure pa je volilo že dobrih 55 odstotkov vseh članov. »Na podeželu je bila udeležba doslej nekoliko boljša kot v mestu« mi je še povedal.

FRANC KUNČIČ — MEŠIŠNIK ATA Z MLINEGA PRI BLEDU DEVETDESETLETNIK

Te dni je praznoval Mešišnikata z Mlinega pri Bledu devetdesetletni rojstvo. S počojno ženo Terezijo je vse svoje življenje posvetil delu v vzgoji otrok, saj sta jih imela dvanajst. Danes jih živi le še šest: trije so umrli že pred vojno, dva sinova sta padla v partizanih, ena hčerka pa je umrla v pregnanstvu. Aprila 1943. leta je bila družina preseljena v Nemčijo. Oba Kunčičeva sta nazvati visoki starosti samozavestno premagovala nasičile in težave v pregnanstvu ter bodrila in hrabrla prijatelje, ki so med vojno doživeli podobno usodo. Po vrnitvi v domovino po vojni je žena več let bolehalo zavoljo posledic iz taborišča. Umrla je 1955. leta. — Oče Franc pa praznuje devetdeseto leto življenja še dokaj trden in zdrav. Kamna gorica je bila vse v zelenju in niti slabovo vreme ni motilo ljudi, ki so že v zgodnjih junijih urah prihajali na volišča.

V Radovljici je bila na dveh voliščih že navsezgodaj prava gneča in je volilo na enem volišču že preko 300 članov.

LJUDJE IN DOGODKI PORAVNAN SPOR

Te dni sta Velika Britanija in Združena arabska republika sklenili sporazum, da bosta obnovili diplomatske stike in navezali normalne odnose na vseh področjih medsebojnega sodelovanja.

Ta dogodek sam po sebi niti ne bi bil tolikan važen, da bi se spločalo posebej se zaustavljati pri njem, če ne bi kazal nekaterih zelo pomembnih značilnosti, ki presegajo ozke odnose dveh držav.

Tri leta nista imeli Velika Britanija in Združena arabska republika urejenih medsebojnih stikov. Vzrok za to je iskal v dogodkih, ki so nastali po odločitvi Egipta, da nacionalizira Sueški prekop. Velika Britanija in Francija sta skušali tedaj z grobo vojaško silo prepričati Egiptu, da bi uresničil svoje upravičene težnje, to se pravi, da sam upravljajo svojo deželo in gospodari nad lastnim ozemljem. Napadu na Egipt se je tedaj pridružil tudi Izrael. Pretila je pravčata vojna, ki bi verjetno tudi prišlo do nje, če ne bi posegli vmes Združeni narodi, ki so na predlog vseh arabskih držav in na splošno podporo vseh miroljubnih sil v svetu, obsodili britansko-francosko-izraelski napad na Egipt. Vojska se je

moralna umakniti, napadalec je spet dobil močno moralno klofuto.

Od takrat je poteklo dosta vode po Nilu, vendar britansko-egipčanska zadeva je ostala neurejena in je močno kalila stanje v tistem delu sveta.

Velika Britanija in Združena arabska republika si je seveda vztrajno prizadela, da bi se poravnali spor z Veliko Britanijo in da bi obe deželi spet navezali stike, ki so običajni za vse odnose med državami. V Londonu so bili diogo časa gluhi na vse pobude o obnovitvi odnosov z ZAR. Prehod se jim je zdel udarec, ki ga je pretrpel britanski ugled s tem, da so se morali odpovedati nekdanim pravicam do Suez.

Zdaj, po treh letih, so le morali ugrizniti v kislo jabolko. To se je zgodilo pod pritiskom miroljubnih sil in pa zaradi ugodnega mednarodnega razvoja, ki je odpril možnosti za odpravo hladne vojne. Nedvomno je sporazum med Kairom in Londonom dokaz modre in realne politike, ki jo je treba poždraviti. Pomeni pa, da so zmagača načela politike miroljubnega sožitja, ki jih vneto zastopa ravno

vlada ZAR. Sodelovati z vsemi deželami, ne glede na njihovo notranjo ureditev, urejati vse sporne probleme na mirnem načinu, ne pa pustiti, da bi se kdo vmešaval v notranje zadeve drugih dežel, to so glavne točke, ki jih kairska vlada urešnjuje v svoji zunanjosti politiki.

Prav zato je pomen doseženega sporazuma med Londonom in Kairom prav v tem, da se je ob njem vnovič pokazalo, da je le tako politiko, ki jo izvajajo neodvisne, izvenblokovske dežele, moreče uspešno reševati mednarodne probleme in utrjevati svetovni mir.

Zvone Kos

Izdaja ČP »Gorenjski tisk« — Urejuje uredniški odbor — Direktor S. Beznik — Odgovorni urednik Vojsko Novak — Tel. uredništva 475 — Uprava 397 — Tekodračun pri Komunalni banki v Kranju 607-70-125 — Izjava ob ponedeljkih in petkih — Letna naročnina 600 dinarjev, mesečna 50 dinar.

Mladinski aktivi Podmart je v počastitev Dneva republike in 40. letnice KPJ 28. novembra razvili svoj prapor. Na sliki je predsednik mladinskoga aktiva Podmart Time Račič ob razvijanju praporja, ki mu je kumoval predsednik OO ZB Kranj tovarš Ivan Bertoncelj.

Še o priljubljeni temi: KRAŃSKOGORSKI TURIZEM

RES ČAKAO
VSI SAMO NA INVESTICIJE?

Črnilo, ki so ga že preljili o kranjskogorskem turizmu po-klicni in priložnostni novinari, bi najbrž zadostovalo, da bi z njim napolnili prazno kopalische Jasna. Toliko so že povedali o tem, kakšen je ta turizem, kakšen naj bi bil, kakšen bi lahko bil, kakšen ni, pa bi moral biti, da je pravzaprav škoda časa še o tem izgubljeni besede. To še posebno zato, ker se je vsak članek, naši je bil napisan v slogu »joči, ljubljena dežela« ali pa »na juriš, juhej!«, končeval z obveznim receptom za ozdravljenje bolnika. Videti pa je, da to okrevanje ni prepusta stvar in da je za to potrebno kaj več kot časopisni članki, ki jih tu pa tam navdihujejo zelo sumljivi motivi.

Poglejmo zdaj stvari v obraz: kako sledijo na problem tam, kjer ga edino lahko rešijo, na Turističnem društvu v Kranjski gori? Ali tudi tam vidijo tisoč in eno pomanjkljivost, kolikor so jih doslej našteli novinari, ali samo čakajo na to, kdaj se bo odprla občinska, republiška in zvezna možnost ter jim naštela tistih nekaj sto milijončkov, ki zanje trdijo, da so prvi pogoj za odločnejši premik turističnega števca?

MAJHNE SO TE STVARI

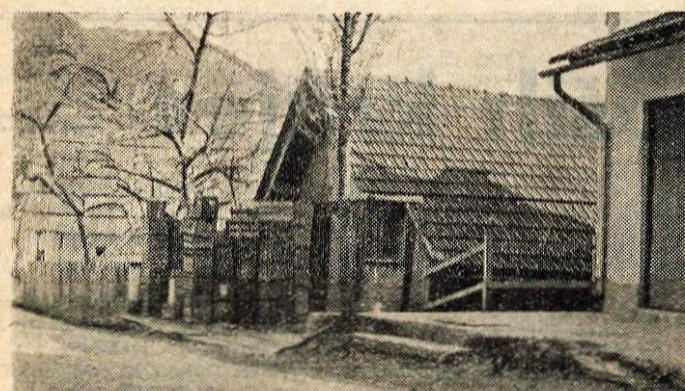
Kaj je narobe,« pravi predsednik TD tov. Tone Židan, »to smo uvideli sami, le da so stvari že stare in jih v enem dnevu ni mogoče postaviti na glavo.« Najprej je treba na lep način prepričati ljudi, da njihovi vasi še marsikaj manjka, preden bo dobila videz, kakšnega pričakujemo od turističnega kraja.

»In kaj ste ukreplili, da bi bila podobna Kranjske, gore lepa?«

»Sem sodi toliko drobnarij, da jih v enem stavku ni mogoče našteti. To so predvsem male nosti, ki jih je mogoče urediti z neznačnimi stroški ali celo brez njih.«

PRENOVLJENE FASADE

Turistično društvo je organiziralo manjšo ekipo delavcev, se dogovorilo z lastniki hiš in z njihovim privoljenjem za celo letos prenavljati pročelja hiš.

Trgovsko podjetje »Skrlatica« si je uredilo skladišče za prazne zaboje kar na podiju ob glavni cesti... Pa je kar lepo, kadar teh zaboje ni. Prav spodbudno na gosta ne morejo vplivati

»In kdo plačuje račune?«

»Vsak sam seveda. Če bi to delo opravljalo podjetje, bi se stroški povzpelji tudi na dvajset tisočakov in več, tako pa se sučejo tam nekje pri šestih tisočakih. Na ta način je dobro sposobno zunanje lice deset hiš, drugo leto pa bomo delo pospešeno nadaljevali.«

OGRAJE, OGRAJE...

Gost, ki izstopi na kranjsko-gorski postaji, se zagleda naravnost v žalostne ostanke plotov nasproti postajnega poslopja. Takih žalostnih ostankov je v vasi in okrog nje nič koliko.

»Tudi ograj smo se lotili na poseben način,« pojasnjuje tov. Židan. »Brez ograj ne gre, take pa tudi ne morejo ostati. Imamo svo-

nekaj kostanjev na Požaru za vasjo res ni mogoče štetiti za nasad, ker so bili doslej zapuščeni, kolikor so le mogli biti.«

»Tudi načrte za ureditev nasadov že pripravljajo, dela pa bodo opravili strokovnjaki. Park na Požaru naj bi bil urejen v alpskem slogu, v trikotu med cestami, pod vilo Olgo pa bomo pripravili cvetlični park.«

IGRIŠČA

To jesev so učenci z osmiletno šolo dva dni delali na drsalishču in ga pripravili za zimsko uporabo. Krajs pa nima nobenega letnega igrišča.«

»Da, tudi to vprašanje bo treba rešiti. Drsalishče je pripravljeno resda predvsem po zaslugu šole, vendar kaj več letos ni bilo moč

»In kako nameravate zabavati in razvedriti goste v bližnji zimski ter v prihodnji letni sezoni?«

»Ne vem. To je eno izmed vprašanj, ki jih moramo rešiti takoj in temeljito.«

KAJ PA GOSTINSTVO?

Odlični naši odnosi z gostinci niso bili. Skušali smo vplivali na to, da bi se odpravile nekatere pomanjkljivosti, pa smo naleteli na gluhu ušesa. Prepričani pa smo, da se je zdaj, ko bo prevezel združene gostinske obrave bivši predsednik našega TD tov. Janež Mežik, ta odnos bistveno spremenil v našo korist in da bo v gostinstvu naslovn zapihal drug veter, ki bo osvežilno vplival na naše goste.«

TURIZEM NISO SAMO INVESTICIJE

Kranjski gori se obetajo lepi časi. Občina, republika in zveza nameravajo žrtvovati težke milijone za razvoj turizma. Kaj pravite k temu?«

»Jasno, da se tegu nadvse veselim. Kaj pride iz tega, kar imamo, res ni mogoče narediti. V Razor je lahko zabiljemo še toliko milijonov, pa bo ostal star. Vendar menimo, da investicije

Novogradnja? Opuščena zgradba? Ne, le pogled na depandauso gostinskega podjetja Razor-Slavec z zadnje strani... In tu stanujejo gostje, ki plačujejo lepe stotake za dnevni pension! Le kakšne investicije bi bile potrebne za odstranitev grdobije? Sploh bi bilo zelo lepo, če bi gostinci k čistoči lokalna vključili še najbljžjo okolico. Marsikaj bi se spremenil.

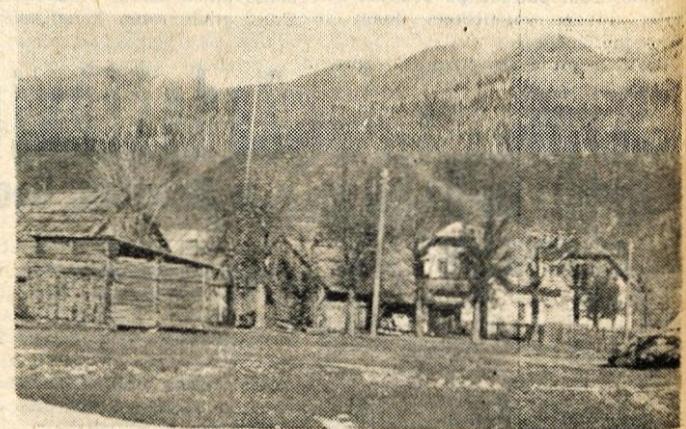
niso vse. Tu so še ljudje. In našo društvo se trudi, da bi na lep način pripravilo ljudi do drugačnega gledanja na svoj kraj. V ta namen sklicujemo turistične sestanke, za katere dolgo in načrtno pripravljamo material. Tako jim bomo na prihodnjem, ki bo kmalu, z diapozitivimi pokazali, kaj je urejeno, kaj pa še krči po izboljšanju. Opazili smo, da tak način dela zelo pozitivno vpliva na ljudi.

Prav gotovo je, da manjka Kranjski gori še zelo veliko, to je res.

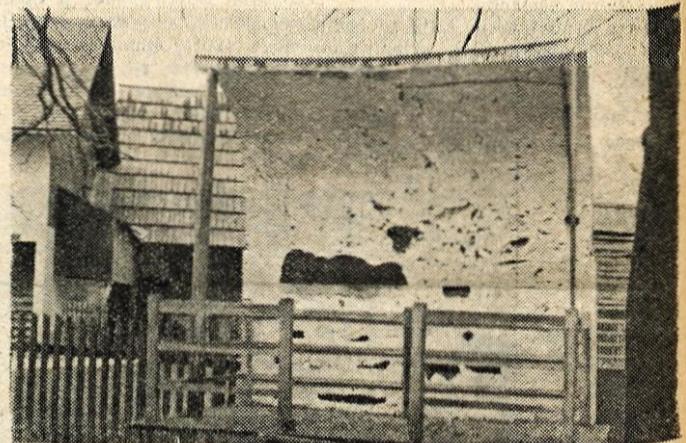
Ni pa res, da čakamo samo na denar. Tudi sami bomo prispevali svoj delež, za katerega upamo, da bo iz leta v leto večji. J. S.

Romantičen pogled z mostu čez Pišnico na Karavanke. Moti ga le prizor z ameriškega Zapada, ko so tja prodirali kolonisti. Seveda Pišnica mirno teče svojo pot naprej, most se ne premakne, cesta ne spreminja svojega teka... — čemu bi se spreminjaša še slika na bregu? Na Turističnem društvu pa menijo, da se nekako mora spremeniti

Park na Požaru — Poseben komentar k tej sliki niti ni potreben. Kostamji, ki naj bi nudili gostom osvežujočo senco, služijo v vročih poletnih dneh kot kamuflažno sredstvo za vso mogočo navlako, ki pa jo zgodoma jesen odkrije radovednim ali samo osramočenim očem. To naj bi bil »javni nasad« ali celo »park...«

Modernistični spomenik? Zemljevid alpske svete? Oh ne, samo žnikrn podpis vseh neštetih dosedanjih upravnikov hotela Razor... Kar vidite na sliki, je na vse mogoče načine preluknjana streha, ki naj bi skrila godbo pred dežjem in vročim somcem. Barva je nedolčene starosti, na oder sam pa si najbrž ne upa nikje več stopiti. Mimo tega »spomenika« na Razorevem dvorišču vodi bližnjica na postajo. Tako si ga lahko vsak natanko ogleda, razen če ga obupen smrad, ki prihaja iz bližnjega hotelskega smetišča, ne prisili, da si ne pokrije obraza in nosu ter na sleposrečo brodi po odpadem listju in potihom upa, da ozkega vhoda v bližnjico niso zabarikadiral spet in drvmi. Gostinstvo in Razor še posebej, je tista bolna točka, ob katero se vsak spotakne. Pri tem pa domačini doslej še niso spregovorili pomembnejše besede

Isaac Asimov

11

Jeklene kletke

»In zakaj so jo naprili prav tebi?«

»Julius Enderby...«

Nervozno se je stresla v njegovem objemu. »To bi bila lahko vedela. Zakaj ne rečeš Juliusu Enderbyju, naj da vsaj enkrat kakšen težek posel nekomu drugemu. To je že preveč...«

»Prav, prav...« Jo je hotel potolažiti.

Malo se je umirila.

Od takrat, ko sta se poročila, sta se dajala okrog Julisa Enderbyja. Enderby je obiskoval isto šolo kot Baley, le da je bil za dva razreda starejši. Bila sta prijatelja in ko je bil Baley opravil vse izpite in vse teste, ko so izdelali njegovo neuroanalizo in ko je začel delati v policiji, je ugotovil, da je bil Enderby tam že pred njim. Enderby je bil že napredoval v detektivu.

Baley je sledil Enderbyju, vendar je bila ta razdalja med njima vse večja in večja. In nihče ni bil kriv za to. Baley je bil dovolj sposoben, delaven, toda manjkalo mu je nekaj, kar je Enderby imel. Enderby se je znan popolnoma prilagoditi administrativni ureditvi. Bil je eden izmed tistih, ki so rojeni za hierarhijo in ki se počutijo v birokratskem sistemu čisto udobno in prijetno.

Komisar ni bil kdovakako pameten in Baley je to vedel. Imel je vse politično otročjih nagnjen, kot na primer njegov precej očiten medievelizem. Toda vedno je bil v dobrih odnosih z ljudmi, nikogar ni žalil. Vljudno je dajal in sprejemal ukaze, znal jih postopati z ljudmi s pravno mero mežnosti in zahtevnosti. Isto se je znal primerno obnašati do Vsemircev. Morda se je napram njim obnašal nekoliko preveč ponosno (Baley se nikoli ne bi mogel pogovarjati z njimi, ne da bi se sprl; v to je bil prepirčan, čeprav se še nikoli zares ni pogovarjal z njimi), toda oni so mu verjeli in to je bilo za Mesto predvsem pomembno.

In tako se je Enderby z brezhibnim obnašanjem, ki in državni službi pomeni mnogo več kot sposobnosti, vzpenjal višje in višje po lestvici in postal komisar tedaj, ko Baley ni bil nič več kot navaden C-5. Baleyta pa razlikata ni motila, čeprav je bil človek in mu je bila lastna tudi zavidljivost. Enderby ni pozabil, da sta bila prijatelja in na svojevrstni način je poskušal Baleyu nadomestiti to, kar je sam že dosegel.

Odločitev, da naj sodeluje z R. Daneelom je bila plod teh odnosov. Dolžnost je bila zahtevna in neprilejna, toda brez dvoma je v sebi skrivala lepe možnosti za napredovanje. Komisar bi bil lahko isto možnost nudil komu drugemu. Ko je zjutraj govoril, da potrebuje uslužbo, je sicer poskušal prikriti to dejstvo, vendar ni popolnoma

uslužbo. Tu so še ljudje. In našo društvo se trudi, da bi na lep način pripravilo ljudi do drugačnega gledanja na svoj kraj. V ta namen sklicujemo turistične sestanke, za katere dolgo in načrtno pripravljamo material. Tako jim bomo na prihodnjem, ki bo kmalu, z diapozitivimi pokazali, kaj je urejeno, kaj pa še krči po izboljšanju. Opazili smo, da tak način dela zelo pozitivno vpliva na ljudi.

Prav gotovo je, da manjka Kranjski gori še zelo veliko, to je res.

Ni pa res, da čakamo samo na denar. Tudi sami bomo prispevali svoj delež, za katerega upamo, da bo iz leta v leto večji. J. S.

Začela je: »Pa... in nehala. Ze tretjič je brez uspeha poskušala povedati.

Stisnil jo je za roko, da bi jo prisili, da bi govorila: »Prosim te, Jessie, česa se bojš?«

»Ugamila sem, da je robot,« je dahnila.

On pa je reklo: »Uganiti nisi mogla, Jessie. Nisi uganila, da je robot, preden si odšla in tudi kasneje nisi mogla uganiti.«

»Ne, ampak premisljevala sem...«

»Jessie, kaj ti je vendar?«

»Dobre, Lijo, poslušaj, dekleta so se pogovarjala v osebnih prostorih. Dobro veš, kakšne so. O vsem mogočem govorijo.«

»Zenske! — je pomisli Baley.

»Govorile so,« je nadaljevala Jessie, »da govorijo o tem po vsem Mestu.«

»Po vsem Mestu!« Baley je nenadoma občutil nekakšno zmagovalje, ali nekaj podobnega.

»Tako govorijo. Pravijo, da je v Mestu vsemirskega robota. Domnevajo, da je zelo podoben človeku in da sodeluje z našo policijo. Celo vprašavajo so me o tem. In poizvedovali, če veš ti kaj podrobnejšega. Smejali so se in tudi jaz sem se smejala in rekla, da naj ne bodo neumne. Potem sem odšla v Video-dvorano, kjer sem premisljivala o tvojem partnerju. Se še spominjam tistih slik, ki jih je napravil Julius Enderby in mi jih prinesel, da bi videla, kakšni so Vsemirci! Se bolj sem začela premisljevati o tvojem partnerju, ki je prav tak, kot oni na tistih slikah. Potem sem mislila, da ga je mogoče spoznati kdo v trgovini s čevljem in ve, da je tvoj sodelavec. Potem me je začela boleti glava in sem stekla domov...«

»Jessie, prosim te, nehala,« je reklo Baley. »Zberi se. Zakaj ti bojš? Ti se ne bojš Daneela. Ko si ga spoznala, te sploh ni bil strah. Pogovarjala si se z njim...«

Prenchal je. Urno se je dvignil in sedel v postelji ter srepol okoli sebe, kakor da bi hotel predstrel temo.

Cutił je, da se je tudi žena premaknila. Roka mu je nehotje segla proti njej in ji prekrila usta ter jih krepko stisnila. Jessie se je izvajala prijema, grabila ga je za zapestje, toda ni popustil.

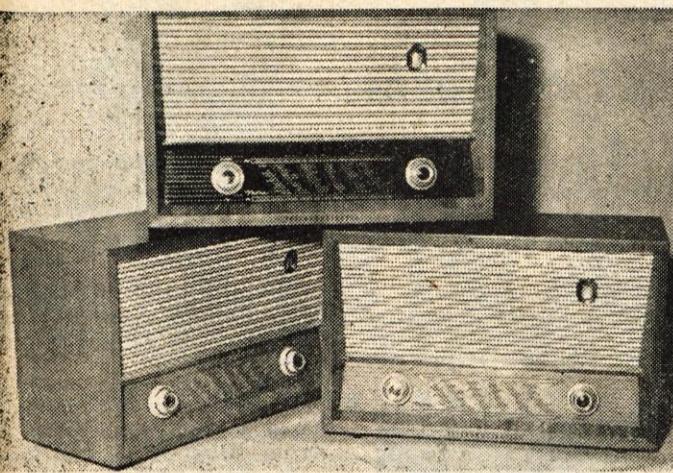
Potem jo je hitro izpustil. Zastokala je.

Trdo je reklo: »Oprosti, Jessie. Poslušal sem.«

Vstal je in nataknal na noge tople natikače iz plastofilma.

»Kam greš? Ne puščaj me same.«

»Ne boj se. Samo do vrat grem.«

Z NOVIM LETOM TRIKRAT TEDENSKO! DOSLEJ NAJVEČJE NAGRADNO ŽREBANJE! POHITITE Z NAROČILU! NAROČINA SAMO 900 DINARJEV!

»GLAS GORENJSKE«, najbolj bran časopis na Gorenjskem, bo s 1. JANUARJEM 1960 ZAČEL IZHAJATI TRIKRAT TEDENSKO — v ponedeljek, sredo in sobotol Naročina se bo povisala samo za 300 dinarjev — od sedanjih 600 na 900 dinarjev!

Uredništvo in uprava sta pripravila za vse stare in nove naročnike DOSLEJ NAJVEČJE NAGRADNO ŽREBANJE, ki bo v začetku marca prihodnjega leta. VREDNOST VSEH NAGRAD BO PREKO POL MILIJONA DINARJEV.

Prva nagrada: MOPED — Colibri.

Druga nagrada: KOLO.

Treta je peta nagrada: RADNIKI SPREJEMENI.

Razen tega bo še večje število lepih in praktičnih nagrad in 20 brezplačnih naročnin za leto 1960 za »Glas Gorenjske«.

Za vsakih 300 dinarjev vplačane naročnine za leto 1960 boste pri doslej največjem nagradnem žrebanju sodelovali z enim glasom. Razen tega bo vsak, ki bo pridobil 10 novih naročnikov, sodeloval pri nagradnem žrebanju še z enim glasom, uredništvo in uprava pa mu bosta dala nagrado v višini 500 dinarjev.

Se z enim glasom bodo pri nagradnem žrebanju sodelovali tudi vsi, ki so že 5 LET ALI VEČ NAROČNIKI »Glas Gorenjske«.

POHITITE Z NAROČILU!

»GLAS GORENJSKE« V VSAKO GORENJSKO HIŠOI

TELESNA KULTURA

Triglav razočaral z grobo igro

TRIGLAV : KLADIVAR 1:3 (0:2)
Kranj, 6. decembra.

Na zelo razmočenem igrišču Triglava v Kranju sta se danes srečali v zadnjem kolu SCL enajstnici domačega Triglava in Kladivara iz Celja.

Kladivar je zmagal povsem zasuženo, saj so igralci pokazali tehnično precej boljšo igro, kot Triglavani. Razen tega pa so se tudi bolje znašli v polju. Domätniki so danes vse prisotne krepko razočarali predvsem s slabo in grobo igro.

Prava dva gola sta bila dosežena v prvem polčasu in sicer je v 9. minutu zatreslo mrežo domačinov

levo krilo Cafuta, v 45. minutu pa srednji krilec Šega. Oba zadetka sta bila dosežena po krivdi domätnice obrambe. Tretji gol so dosegli Celjani iz enajstmetrovke, ki jo je realiziral Marinček in zvišal rezultat v 73. minutu na 3:0 v korist gostov.

Kranjčani so se znašli šele v zadnjih minutah igre, vendar je bilo že prepozno. Gajsek je v 81. minutu dosegel za Triglav edini gol in tako postavil končni rezultat tekme. Hodnik Tavzes, ki je po zaslugu Triglavana dopustil precej grobo igro, svoje naloge ni opravil povsem zadovoljivo. Pri

Triglavu so se danes izkažali le vratar Brezar III, Brezar II in Dolenec. Gledalcev je bilo okoli 1000.

VISOKA ZMAGA MLADIH ŽELEZARJEV

Jesenice, 6. decembra.
Mednarodna hokejska tekma Mladi Železarji Jesenice in hokej klub Weiz iz Avstrije, ki je bila včeraj, se je končala z rezultatom 12:4 za domačine (3:2, 3:1, 6:1).

JUDO

TRIGLAV : LJUBLJANA B 17:7

Kranj, 6. decembra.

V zgornji televadnici Gimnazije v Kranju je judo klub Triglav iz Kraja v dvoboru z Ljubljano B v počastitve 5. obletnice SD »Triglava« zmagal z rezultatom 17:7. Za Triglav so zmagali: Stare, Černivec in Trefalt.

MLADINSKA KOŠARKARSKA VRSTA OLIMPIJE PREMAGALA TRIGLAV

V televadnici Tehniške tekstilne šole sta se v petek, 4. decembra srečala v prijateljski košarkarski tekmi mladiški državni prvaci Olimpija in prvo moštvo domačega Triglava. Po hitri in tehnično dokaj dobrigi so zmagali mladinci Olimpije s 64:46 (38:25).

Za Triglav so nastopili: Klavora (4), Rus I (9), Rus II (17), Belehar I (8), Belehar II (8) in Škrjanc.

Medtem ko je bilo opaziti pri gošču načrtano igro in hitro menjavanje mest, moramo reči za domačine, da so pred nasprotinovim koščem večkrat popolnoma odpovedali. Nerazumljivo je tudi, zakaj je nastopilo za Triglav le šest igralcev, ko so gostje nastopili kar z dvanaestimi igralci? D.R.

ENOTNO VODSTVO TELESNE VZGOJE V KAMNIKU

Imenovan je bil iniciativni odbor za ustanovitev občinske zveze za telesno vzgojo pri Občinskem odboru SZDL Kamnik. Predsednik odbora je Milan Terpinc, zastopan pa so vse telesnovzgojne in družbeni organizacije. Ustanovni občni zbor bo 13. decembra.

PRČAKUJEMO VRHUNSKE REZULTATE NA JUBILEjni PLANIŠKI PRIREDITVI

Naši skakalci so prav te dni sredi priprav in treninga za jubilejno srebrno prireditve 25-letnice Planice. Odločili so se, da v Planici pokažejo, kaj zmorejo. Na 120-metrski skakalnici bodo Jugoslavji zastopali: Jože Zidar, Jože Langus in Matja Krznarič. Ob tej priložnosti se nameravajo posloviti od ska-

Sprejem pionirjev - športnikov v Kranju

Dne 1. decembra je organiziralo športno društvo Triglav Kranj sprejem najboljših pionirjev v članstvo SD Triglava. Sprejem je bil združen s proslavo Dneva republike in 5. obljetnice obstoja SD Triglava.

Sprejema se je udeležilo nad 70 pionirjev v spremstvu staršev. Del programa so izvajali pionirji, člani DPD Svobode iz Kranja. Vse prisotne je s kratkim nagovorom pozdravil predsednik društva tovarš Jože Mihić.

V nadaljnjem delu programa so pionirji in pionirke odgovarjali na razna vprašanja o športu. Za vsak pravilen odgovor so prejeli primerno nagrado. Najboljšim pionirjem je predsednik društva razdelil 10 ličnih pokalov. Na koncu programa, ki ga je uspešno vodil tov. Beno Dežman, so vsi prisotni obudili spomin na nedavno preminulega športnika tov. ing. Stanka Bloudka.

OBRASI IN POJAVI

Nimam in nimam ...!

Volitve! Kongres, ki se pripravlja! 25 odstotkov večji osebni dohodki kot lanlj.

Organizacije Socialistične zveze so zaživelje. Ob podobnih dogodkih in uspehov vsespolnega zaledja v korist delovnim ljudem je sledil nov polet. Kdor je morda zastjal v skupnih naporih, je čutil nekje v duši rahel očitek, zadrgo. Neopazno je skušal popraviti nemarnost in se vključiti v aktivno delo. Tisoče novih kandidatov se je vpisalo v članstvo.

Morda pa prav ob takih vsespolnih dosežkih, ob takem zaledju ne kaže pospeševati spodaj opisanih primerov.

V nove bloke so se vselili srednji stanovniki. Skupnost jim je zgradila udobna stanovanja. Kdo ne bi bil za to hvaležen! Toda...

Na vratih je pozvonilo.

— Prosim, anketne liste imam za stopnišče. V stanovanjski skupnosti smo jih izdelali za vse stanovnike tega naselja. Bi bili tako prijazni, da bi jih razdelili v vsem stopnišču.

— Jaz! Kaj pa vendar mislite! Naj vam morda jaz ali moj mož hodiva od vrat do vrat! Nesite jih predsedniku hišnega sveta, komurkoli. Takih opravkov ne maram.

Nekaj dni pozneje je na istih vratih spet pozvonilo. Toda prvi dogodek prišlecu ni bil znan.

— Gospa, članarino SZDL bi morda poravnali. Veste, zdaj pred volitvami vse to urejam.

Samo za hip se je zazra v vzorec bogate bosanske preproge na teh in brž dejala:

— Jaz, jaz nimam denarja. Saj nisem zaposlena, nimam plače. Im končno brez moža...

Pri tem je tudi ostalo.

Občni zbor je vzvalovil...

— Kaj, dejal je, da nima denarja! Lepo službo ima, z motorjem se vozi vse povsod in — nima za članarino SZDL! Kdo naj mu to verjamet! Ne pustimo, da bi se iz nas norčeval! To je skrajno predzdro, nesramno! Tudi če bi hotel plačati, ne vzemite denarja! Izključimo ga! Ni vreden izkaznico!

Tako je povedal eden od navozčih.

— Prav imal Res je takol so prijevali ostali. Hudo so se zgradili.

— Po tem občnem zboru jih je že nekaj prineslo članarino in prosilo za izkaznico. Vpisali so jih. Toda ne vse. Tistega z motorjem, ki je dejal, da »nima in nima...«, tista niso sprejeli. Vsaj dokler se z delom ne izkaže. Tak je bil sklep občnega zobra.

Nekje na Jesenicah...

V lepem stanovanju stanejo tudi tovarši X. Znan je kot človek, ki se znajde. Celo »fičota« že ima.

Prav zato pa je bila toliko bolj čudna izjava, ko so ga pred dnevi opozorili, naj poravnava članarino za SZDL.

— Nimam in nimam, pa konč... je dejal tako odločno, da zvestemu pobiralcu članarine ni preostalo drugega kot mirno oditi. Tudi o tem so govorili na občnem zboru in obsodili odnos posameznikov.

Mož je zaposlen v veliki tovarni in ima lepo plačo. Zato tudi njeni treba v službo. — Prav je to. Žena je za dom — so ob takih razgovorih pritrjevali kolegi. »Zakaj smo se pa »cuvali«. Prav je, da smo prišli malo naprej.

Do neprijetnega iznenadjanja pa je prišlo ondan prav zaradi članarine. Moža slučajno ni bilo doma. Žena pa je odločno zavrnila:

— Kakšna Socialistična zveza! Prosim, midva nisva bila nikoli... Ne bi rada... In končno, pravzaprav nimam denarja. In nič od tega ne bi imeli.

Nabiralec je potegnil ob imenu debelo črto, ki je bila edina na dolgem spisku. Vajen je bil tega. Nekoč, takrat, ko so na skrivaj po zidovih pisali prve parole »OF«, in ko so gestapovci stikali za sumljivimi ljudmi, takrat, ko je utegnil biti to vrzok za smrtno obsodbo. Takrat so se nekateri ljudje bali takega članstva. Toda danes, 19 let po tem, po 14 letih svobode!!! Danes preprtevanje teh posameznikov ni več potrebno.

K.M.

V nizmah še ni zapadel sneg. Zato so se naši smučarji podali v višje predele. Tako so smučarji kranjskega Triglava pričeli s treningi na Krvavcu, kjer so si uredili novo progo za smuk in telesnolom. Lepe načrte za trening jim je prav v zadnjem času prekrižalo deževje in slab vreme, ki je pobralo ves sneg.

Tekači so se pripravljali na Pokljuki, medtem ko so se skakalci pripravljali na novozgrajeni skakalnici, ki jo je pred nedavним zgradil pokojni ing. Stanislav Bloudek na Velem polju.

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij tovarne strojev »MOTOR«, Skofja Loka razpisuje delovno mesto NABAVLJAČA. Pogoji: trgovski pomočnik v železniški stroki, odsluženi vojni rok in nekaj prakse. Pojdutje sprejema personalni oddelek »MOTOR«, tovarne strojev Skofja Loka.

Avtomehanična delavnica v priklici

Prihodnje leto letiča mehanična servisna služba na vseh štirih slovenskih magistralah

Sirom po svetu, v številnih, z motorizacijo razvijenih deželah, že vrsto let na avtomobilskih cestah deluje servisna služba. Mehanični in letični delavnicami v priklicah ali avtomobilih krožijo po širokih cestah in pomagajo nesrečnikom.

Sredi novembra letos pa je tudi na avtomobilski cesti Ljubljana—

ANEKDOTE

V neki družbi je vprašal domisljavec filozofa Lichtenberga:

»Povejte mi, prosim, gospod Lichtenberg, kakšna je po vašem mnenju razlika med časom in večnostjo?«

»To bi bilo pretežko zame,« se je branil Lichtenberg; »če bi si namreč vzeli toliko časa, da bi vam to razložil, bi vi potrebovali celo večnost, da bi to razumeli!«

Sim cesarja Marka Aurela je zelo objoval izgubo svojega učitelja. Ko so ga dvorjaniki zaradi tega karali, je Mark Aurel vzkliknil: »Dovolite mojemu sinu, naj bo najprej človek in potem šele cesar.«

Pisatelj Alfred Kerr je nekoč potovel iz Berlina v München. Tu se je sestal s pesnikom Ernstom Penzoldtom in odšel z njim v kavarno. Po četrtem vrčku piva je A. Kerr nenadoma vzkliknil:

»Sedaj se mi je zjasnilo, da je v Ameriki neumnost izvira edinolec od pitja piva!«

Penzoldt je prikimal: »Seveda. Povej mi še, katero opravičilo imate pa v Berlinu?«

Mark Twain je prenočil v nekem hotelu. Pri portirju se je moral vpisati v knjigo gostov. Kot običajno je tudi tokrat v naglici prebral vpiske nekaterih gostov, ki so se vpisali pred njim. Bral je: »Baron X s slugo.« Pisatelj je vzel peresnik in z odločnimi potezami napisal: »Mark Twain s kovčkom.«

RIBJA SELITEV PO ZEMLJO

Izpod Galičice so podzemeljski tokovi, po katerih jegulje prihajajo iz Ohridskega v Prespansko jezero. Ta podzemeljska ribja magistrala je menda edinstvena v državi.

VZTRAJNI PEŠEC

70-letni Peter Marković iz Gazzara pri Leskovcu je v šestih dneh prehodil 360 km dolgo pot. To pomeni, da je šel peš od svoje vase do Beograda.

Letič mehanik pri delu na cesti. V priklici ima vrsto najrazličnejših ključev in klešč ter ostalo orodje, razen tega pa tudi številne rezervne dele in bencin, olje, nafto ter vodo.

Slovenije je po daljšem prizadevanju le uspelo pomagati tistim, ki jim je utihnil motor na osamljeni široki cesti. Seveda je bil to spred veden poskus, začetek, ki pa je sledil avto karte Slovenije in Jugoslavije, turistične priročnike in podobno, s čemer bodo lahko postrojili domaćim in tujim turistom. Skratka, uvertura je uspela skrivnosti na papirju, ki ga je imel na kolenih, ni upodobila skoraj grozljivih starčkov — velikanov.

Bilo je ondan — topni sončni žarki so po večnem deževju spet pokukali izza temnih oblakov in se lovili po golih, od dežja razmočenih vejav dreves — ko sem ga srečal v Savskem logu. Šele ko sem se ustavljal dobra dva koraka pred njim, me je opazil in se me skoraj prestrahl. Kazalo je, da sem ga poštano presestil. Sedel je na starem, trhlem štoru in slikal. Kaj? Vprašal sem ga, pa je samo z roko pokazal v smer, kjer je stala skupina mogočnih starih dreves s suhiimi vejam, med katerimi so kot nitke pajčevin poplesavali sončni žarki. Lep poznojesenski motiv! Zato se Boris ni dal motiti, dokler njevoga spretna ruka na papirju, ki ga je imel na kolenih, ni upodobila skoraj grozljivih starčkov — velikanov.

Sele potem je stekla beseda. Boris Lavrič, mlad in prijazen fant, zaposlen v telefonski centrali v Iskri kot tehnik, v privatnem življenju pa nadušen slikar-amater, je bil takoj pripravljen, da mi odgovori na nekaj vprašanj.

»Zanima me, Boris, kdaj si se začel ukvarjati s slikanjem in kdo te je za to navdušil?«

»Slikam že dolgo. Se kot otrok v Osnovni šoli v Naklem

naš razgovor

Zanimanje je, toda prostora nimamo

sem imel posebno veselje, če sem lahko kaj narisal. Resno pa sem začel slikati pred dvema letoma, leta 1957. Vključil sem

se v likovno sekcijo mladih likovnikov-amaterjev, ki je pričela z delom pri DPD Svoboda »Center« Kranj.«

»Kaj pa najraje slikšč, kaj je tvoj najljubši motiv?«

»Naravo, pokrajino, predvsem Jesensko. Jesenske barve me posebno privlačijo. Razen tega pa slikam tudi portrete.«

»Vaša likovna sekcija menda dobro dela, saj ste v Mestnem muzeju priredili tudi že samostojno razstavo?«

»To moram nekoliko korigliati! Naš klub je začel z delom jeseni leta 1957. Vodil ga je akademski slikar Milan Batista. Vanj je bilo vključenih 28 slikarjev-amaterjev z vse Gorenjske. Delali smo v prostorih Prešernovega gledališča v Kranju. Letos spomladis smo, v počastitev 40-letnice KPJ, v prostorih Mestnega muzeja v Kranju priredili samostojno razstavo, ki so si jo ljudje z zanimanjem ogledali. Razstava je bila tudi na Jesenicah, v Tržiču, v Skofiji Lobi, Žireh, Bohinju in na Bledu. Na razstavi sem razstavil svojo sliko »Sorlijev mlinc.«

In sedanje delo sekcije? Spi — zaradi prostora! V Prešernovem gledališču ob lanskega leta nimamo več prostora, nimamo se kje sestaviti in se izpopolnjevati. To je škoda! Med fanti je veliko zanimanja, predvsem za nadaljevalni tečaj. Tovariš Batista bi bil tečaj še pripravljen voditi — toda kje?«

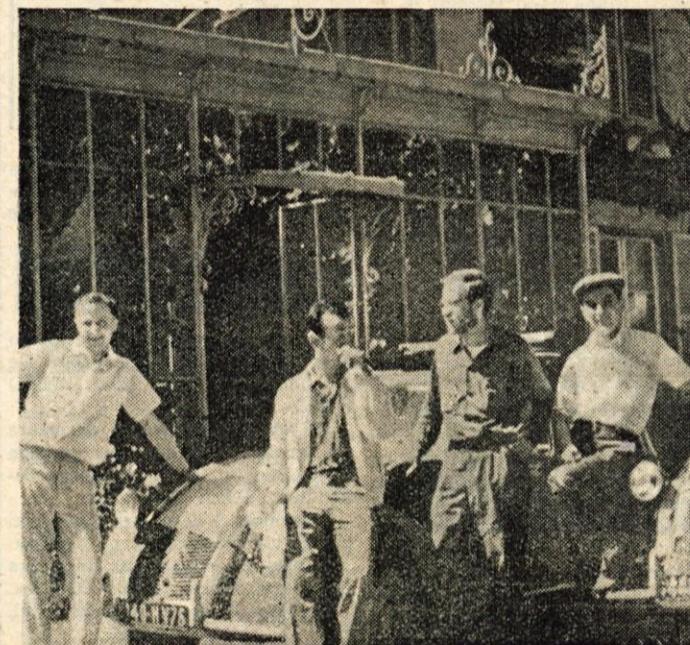
V BOSNI DESET MEDVEDOV »OBSOJENO NA SMRT«

Po statističnih podatkih živi na področju FLRJ okrog 2000 medvedov. Od tega števila odpade na področje Bosne in Hercegovine okrog 800 medvedov. To jesen je v Bosni že »padlo« nekaj medvedov, deset pa jih bodo še ustreliti.

Pristek medvedov na področju Bosne in Hercegovine je tak, da bi vsako leto državni sektor in lovski organizacije imele v načrtu odstrelitve desetih medvedov za inozemske in domače love. Plačavka v osrednji Bosni, potem Treskavica, Juhorina in druge imajo odlične pogoje za razvoj medvedov in za lov te divjadi.

Kvaliteta krzna bosanskega medveda je zelo dobra, sama zver pa doseže veliko težo in višino. Mnogi loveci se že sedaj zanimajo, kako bi lahko čimprej prišli do tako lepe trofeje — do krzna z medvedjo glavo.

KRIŽANKA ŠTEVILKA 39

Odprava dveh francoskih in dveh ameriških študentov, ki so v znanstvene namene potovali z dveva avtomobiloma iz La Fere v Afriko, se je v puščavi tragično končala. Tri meseca po zadnjem pismu staršem je neki egipčanski častnik vse štiri z njihovim vodnikom vred našel mrteve v Nubijski puščavi, le 80 km od Nila. Doletele jih je strašna smrt zaradi pomanjkanja vode. Po zadnjih vesteh pa gre verjetno za uboj, seveda pa dokončne besede še niso izrekli.

Podzemna pošta

V Hamburgu nameravajo rešiti problem dostavljanja poštnih pošiljk naslovilcem z uvedbo podzemnega poštnega sistema.

Hamburška poštna služba bo v začetku 1960. leta izgradila poizkusno zračno odpremno cev, skozi katero bodo »izstrelili« pošiljke v željene smeri. Kapaciteta te cevi bo znašala 120.000 pism dnevno.

Cev bo dolga 1800 metrov s prelezom 45 cm in bo zgrajena iz posebnega azbestno-cementnega materiala.

Cebo bo poizkus uspešen, bo pošta pričela graditi podzemno mrežo takih cevov v skupini dolžini približno 80 km in bo povezovala vse pošiljne naprave na hamburškem teritoriju. Stroški gradnje cenijo na 30 milijonov mark.

Vodoravno: 1. stara utež (28,34 g), 4. visok hrib, 6. surovo do- mače sukno, 7. pritrdirnilica, 8. ime za Grka na severu Peloponeza (Ahaja), 10. kratica za prvinu tulij, 11. kanton v Švici, 12. mesto,

Navpično: 1. žensko ime, 2. predlog, 3. moško ime, 4. zastonj, 5. hajavski otok z glavnim mestom Honolulu, 7. podišč za sušenje žita, 9. pogorje v Švici, geol. formacija, 12. dva predloga.

»Halo, očkal Jaz sem! Prinesel sem zajtrk.«

TUDI TO SMO UREDILI . . .

Vstal sem slabe volje. Bil sem že od včeraj slabe voje. Spomnil sem se, da včeraj s prijateljem imela dolg razgovor. Nazadnje sva prišla na družinske zadeve. To je bila tema. Ne vem, koliko časa bi še govorila o tem, če se ne bi spomnil, da imam navsezgodaj razpravo.

»Veš, sem porotnik,« sem rekel prijatelju. Toda že sem preveč povedal in sedaj bi lahko o tem govorila na dolgo in široko.

»Ali je to kaj posebnega, saj je danes že vsak porotnik, saj je danes že vsakodoben sodnik. — Pojd, no.«

»Samovo povedati sem ti hotel,« sem odvrnil in se, kakor je, potegnil sam vase. Nič več ni spravil iz mene. Imel je občutek, da sem užaljen. Končno, kar tako govoriti o porotnikih.

No, menda nisem bil nejedovilen zaradi njega, ampak zaradi sebe, ker sem nekega dne dobil obvestilo, da moram na sodišče. Poziv sem prebral najmanj petnajstkrat, ga gledal proti luči in nazadnje sem končno le uganil, da so mi pred več kot mesecem dni tovariši povedali, da so me predlagali za porotnika. Tako mi je odleglo, pa me je že istočasno zagrabil nova skrb. Premljeval sem o tem, kako bom

izpolnjeval novo dolžnost. Porotnike sem do sedaj videl samo v filmu, pa ti niso bili naši domači. Seveda sem o tem veliko domu. Tolikokrat ponovljene in izrečene besede.

Moram priznati, da sem po nekaj sodbah rad hodil na sodišče, čeprav bi bilo bolje, da sodišče ne bi bilo, toda za sedaj je pa tako.

Ljudje delamo napake in jih bomo najbržše še dolgo. Sodnica je bila nadvise prijeten človek, vedno nam je znala v najkrajših besedah pojasnit najvažnejše, da smo se lahko odločili. Končno ni vsa zadeva tako preprosta. — Odločiti se je treba pravijo, pa čeprav gre še za tako majhno reč, saj za tistega, ki stoji pred sodiščem, to lahko pomeni veliko pravico ali veliko krivico.

Nekoč nam je pripovedovala, da ima navadno običaj; to je še posebej z mladimi ljudimi, da se z njimi pogovori po končani sodbi. Povedala je, da je takrat tudi po materinsko huda, ker ji je hudo, da so zašli na kriva pota. Pa kaže, da mi zaupajo. Že večkrat so me prišli poiskat, da naj jim pomagam, ali poiskat službo ali, da so trenutno brez

denarja in še cela vrsta drugih skrb, ki se vsak dan pojavljajo pred mladim človekom.

Posebno živo mi je ostal v spominu primer nekega fanta, ki je bil prav tako pred našim sodiščem, ko me je nekoga dne sodnica vprašala: »Ali imate morda doma kake stare srajce, no take, ki so že iz mode?«

»Kako to?« sem vprašal.

»Se spomnите tistega fanta?« in ga je opisala.

»Da,« sem odvrnil.

»Ni imel kam iti in sem ga vzel na stanovanje,« je odvrlila sodnica.

»Ja, to že razumem,« sem odvrnil.

»Pa tudi službe ni takoj dobil. No, sedaj jo ima. Tudi to smo uredili.«

Tako sem opazil, da je uporabila množino. Nenadoma ni hotela priznati, da mu je prekrbela tudi službo. Sele sedaj sem vse razumel in nič več ni sem izpraševal. Vse to je potrebovala za njega.

Odvrnil sem: »Seveda, imam kaj takega doma.«

Zvezčer sva se zopet našla s prijateljem in sedaj sem njega nadlegoval, če ima doma kaj odveč. Sam pa sem bil neverjetno ponosen, da poznam takega človeka, kot je naša sodnica.

OTMAR NOVAK